

Kitaabka Daanyeel - Lambarka Konton

Furfuridda Siraha Nebinimada ee Daanyeel 8: Muujintii Palmooni

Jeff Pippenger

2024-01-14

Cutubka siddeedaad ee Daanyeel, Daanyeel waxaa la siiyey muujin ku saabsan boqortooyooyinka waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah, dabadeedna wuxuu maqlay wada hadal samawi ah oo lagu muujiyey su'aal iyo jawaab.

Markaasaan maqlay mid ka mid ah quduusiinta oo hadlaya, quduus kale ayaa quduuskaas hadlaya ku yidhi, Ilaa goormay ahaan doontaa riyadu tan ku saabsan allabariga joogtada ah iyo xadgudubka baabba'a keenaya, oo quduuska iyo ciidankaba loo dhiibo in cagaha lagu tunto? Oo isna wuxuu igu yidhi, Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; markaas quduuska ayaa la daahirin doonaa. Daanyeel 8:13, 14.

Laba iyo tobanka aayadood ee ugu horreeya waxay matalaan riyada, aayadaha saddex iyo tobnaad iyo afar iyo tobnaadna waxay tilmaamayaan riyo kale. Sida labada eray ee Cibraaniga ah ee kala duwan oo labadaba loo tarjumay “laga qaado,” iyo labada eray ee Cibraaniga ah ee kala duwan oo labadaba loo tarjumay “meesha quduuska ah,” cutubka siddeedaad ee Daanyeel waxa kale oo ku jira laba eray oo Cibraani ah oo kala duwan, kuwaas oo labadaba loo tarjumay “riyo.”

Marka laga hadlayo labada eray ee loo tarjumay “la qaado,” culimada fiqiga ee Adventism-ku waxay ku doodaan in labada erayba loo fahmo inay ka dhigan yihiin “laga saaro.” Marka laga hadlayo labada eray ee loo tarjumay “meesha quduuska ah,” culimada fiqiga ee Adventism-ku waxay ku doodaan in labada erayba loo fahmo inay ka dhigan yihiin “meesha quduuska ah ee Ilaah,” halka marka laga hadlayo labada eray ee loo tarjumay “waxyi,” culimada fiqiga ee Adventism-ku, mar kale, ay indhaha ka qarsadaan kala duwanaanshaha u dhexeeya labada eray. Kala duwanaanshuhu wuxuu Daanyeel ugu ahaa mid muhiim ah oo ku filan inuu si ula kac ah u adeegsado laba eray oo Cibraani ah oo aad u kala duwan, sidaa darteed waa inaan aqoonsanno oo adkayno kala duwanaanshahaas. Erayga “waxyi,” ee ku jira aayadda saddex iyo tobnaad, waa erayga Cibraaniga ah ee “chazon,” wuxuuna ka dhigan yahay riyo, muujin, ama oraakul—waa waxyi.

Ereyga “vision” waxay ka dhacdaa toban jeer cutubka siddeedaad ee Daanyeel, laakiin waxay matalaysaa laba eray oo Cibraani ah oo kala duwan. “Chazon,” oo ku yaal aayadda saddex iyo tobnaad, waxa kale oo laga helaa aayadda koowaad, dabadeedna laba jeer aayadda labaad, dabcan aayadda saddex iyo tobnaad, iyo hal mar aayadaha shan iyo tobnaad, toddoba iyo tobnaad, iyo lix iyo labaatanaad. Toddobada ka mid ah tobanka jeer ee erayga “vision” ka dhacayo cutubka siddeedaad ee Daanyeel, waa erayga “chazon,” kaas oo si fudud u micnihiisu yahay “aragti”.

Saddexda jeer ee kale ee erayga “vision” kaga muuqdo cutubka siddeedaad ee Daanyeel, waa erayga Cibraaniga ah “mareh,” oo macnihiisu yahay muuqaal; ama soo-muuqasho. Cutubka siddeedaad, erayga Cibraaniga ah “mareh” sidoo kale hal mar looma turjumin “vision,” balse

waxaa loo turjumay “appearance,” taasoo si ka sii dhammaystiran u caddaynaysa macnaha erayga. Maxaa Daanyeel u adeegsaday laba eray oo Cibraani ah oo kala duwan, kuwaas oo macne ahaan isu dhow ilaa xad ay turjubaanadu ula dhaqmaan sidii hal eray oo keliya? Ma muhiim baa?

“Mabda’ kasta oo ku jira Erayga Ilaah wuxuu leeyahay meeshiisa, xaqiiq kastana waxay leedahay xiriirkeeda. Dhismaha oo dhammeystiranina, xagga qorshayntiisa iyo fulintiisaba, wuxuu markhaati u yahay Qoraagiisa. Dhisme noocaas ahna ma jiro maskax aan ahayn tan Kan Aan Xadka Lahayn oo qiyaasi karta ama samayn karta.” Education, 123.

Jawaabta su’aasha labaad waa Haa, in ay runtii muhiim tahay sababta uu Daanyeel u sameeyey kala-soociddaas; sidaas darteed waxa ay mas’uuliyad ku noqotaa bartaha waxsii sheegidda inuu raadiyo fahamka su’aasha koowaad, taas oo weydiinaysa sababta uu Daanyeel u sameeyey kala-soociddaas. Kala-soociddii uu sameeyey ee ku saabsan erayga loo tarjumay “meesha quduuska ah,” iyo erayga loo tarjumay “ka qaadid,” waxay leeyihiin cawaaqib weligeed ah; haddaba maxaa qofna uga filan lahaa muhiimad ka yar erayga loo tarjumay “riyo?” “Xaqiiqo kasta” waxay leedahay “saameynteeda” “ee ku jirta ereyga Ilaah,” waxayna saamayn ku leedahay “qaab-dhismeedka” waxsii sheegidda iyo dhammaystirka waxsii sheegidda marka la “fuliyo.”

Markaan bilaabayno ka fiirsashada erayga “vision,” ee cutubka siddeedaad, “xaqiiqo” “saameyn” ku leh maragga Daanyeel, waa kii ahaa kan ka jawaabay su’aashii Daanyeel siddeed, aayadda saddex iyo tobnaad, isagoo leh, “Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; markaas ayaa meesha quduuska ah la nadiifin doonaa.”

Waxa jira afar xaqiiqo oo si toos ah “khuseeya” cutubka siddeedaad ee Daanyeel, kuwaas oo aan doonayo inaan ka hadlo. Mid ka mid ahi waa in riyadii webiga Ulay loo aqoonsaday wax sii sheegid ku saabsan maalmaha ugu dambeeya, isla markaana ay sidoo kale tahay astaanta “aqoonta” kitaabka Daanyeel oo “la furay” “wakhtiga dhammaadka” sannadkii 1798.

“Waxa loo baahan yahay in si aad uga dhow loo barto Erayga Ilaah. Gaar ahaan waa in Daanyeel iyo Muujintii la siiyo fiiro aan weligeed hore loo siin taariikhda hawshayada. Waxaa dhici karta in wax yar laga yareeyo waxa aynu ka nidhaahno qodobbo qaarkood oo ku saabsan awoodda Roomaanka iyo baabtiisnimada, hase yeeshee waa in aynu dadka u soo jeedinnaa waxa nebiyadii iyo rasuulladii ku qoreen waxyiga Ruuxa Ilaah hoostiisa. Ruuxa Quduuska ahi arrimaha sidaas buu u habeeyey, labadaba marka wax sii sheegidda la bixinayey iyo dhacdooyinka lagu sawirayba, si uu u baro in wakiilka aadanaha laga ilaaliyo muuqashada, lagu qariyo Masiixa, halka Rabbiga Ilaaha samada iyo sharcigiisana kor loo qaado.

“Akhriya kitaabka Daanyeel. Mid-mid u soo xusuusta taariikhda boqortooyoyinka halkaas lagu matalay. U fiirsada dawlad-yaqaannada, golayaasha, ciidammada xoogga badan, oo arka sida Ilaah u hawlgalay si uu u hoosaysiiyo kibirka dadka, oo uu ammaanta aadanaha ciidda ugu rido. Ilaah keliya ayaa lagu muujiyey inuu weyn yahay. Aragtida nebiga dhexdeeda waxaa lagu arkaa isagoo hoos u dhigaya taliye xoog weyn leh oo mid kalena taagaya. Waxaa loo muujiyey inuu yahay Boqorka koonka, oo ku dhow inuu dhiso boqortooyadiisa weligeed ah—Kan Waayaha Hore, Ilaaha nool, Isha xigmadda oo dhan, Taliyaha wakhtiga hadda jira, Kan muujinaya mustaqbalka. Akhriya oo garta sida liita, sida jilicsan, sida cimri gaaban, sida qalad badan, sida dembiile ah uu dadku u yahay marka uu naftiisa kor ugu qaado wax aan waxba

tarayn.”

“Ruuxa Quduuska ah ayaa inoogu tilmaamaya Ilaah xagga Ishacyaah, Ilaaha nool, inuu yahay shayga ugu weyn ee fiiro loo yeesho—Ilaah sida loogu muujiyey Masiixa. ‘Waayo, ilmo ayaa inoo dhashay, wiilna waa layna siiyey, oo dowladnimaduna garabkiisay saarnaan doontaa; magiciisana waxaa loo bixin doonaa Yaab leh, Taliye, Ilaaha Xoogga leh, Aabbaha weligiis jira, Amiirka Nabadda’ [Ishacyaah 9:6].”

“Iftiinkii Daanyeel si toos ah uga helay Ilaah waxaa si gaar ah loo bixiyey maalmahan ugu dambeeya aawadood. Ru’yoyinkii uu ku arkay webiyada Ulaay iyo Xiddeqel qarkooda, kuwaas oo ah webiyada waaweyn ee Shincaar, hadda waxay ku jiraan geeddi-socodkii rumoobidooda, oo dhacdooyinka la sii sheegay oo dhammu dhowaan way dhici doonaan.

“Ka fiirsada duruufihii quruunta Yuhuudda markii waxsii sheegyadii Daanyeel la bixiyey. Reer binu Israa’iil waxay ku jireen maxaabiisnimo, macbudkoodiina waa la dumiyey, adeeggoodii macbudkana waa la hakiyey. Diintoodu waxay ku salaysnayd xafladaha nidaamka allabariga. Waxay qaababka dibadda ka dhigeen kuwa ugu muhiimsan, halka ay lumiyeen ruuxii cibaadada runta ah. Adeegyadoodii waxaa kharribay dhaqammada iyo caadooyinka jaahilnimada, oo marka ay gudanayeen xafladaha allabariga kama ay sii eegin hadhka ka baxsan ilaa xaqiiqada. Ma ay garan Masiixa, allabariga runta ah ee dembiyada dadka. Rabbigu wuu ku hawl galay inuu dadka geliyo maxaabiisnimo, oo uu hakiyo adeegyada macbudka, si aan xafladaha dibadda ahi u noqon wadarta oo dhan ee diintooda. Mabaadi’dooda iyo dhaqankooduba waa inay ka daahiraan jaahilnimada. Adeeggii xafladaha ahaa wuu joogsaday si adeegga qalbigu dib ugu soo noolaado. Ammaantii dibadda ahayd waa la qaaday si tan ruuxiga ahi loo muujiyo.”

“Dalkii maxaabiisnimadooda, markii dadku u soo jeesteen Rabbiga iyagoo toobad keenaya, ayuu isagu isu muujiyey iyaga. Waxay ka maqnaayeen astaantii dibadda ee joogitaankiisa; hase yeeshee fallaadhaha ifaya ee Qorraxda Xaqnimada ayaa ku soo ifay maskaxdooda iyo qalbiyadooda. Markay Ilaah u qayshadeen iyagoo ku jira is-hoosaysiintooda iyo cidhiidhigooda, waxaa la siiyey nebiyadiisa riyooyin muujinaya dhacdooyinka mustaqbalka—riditaankii kuwii dulminayey dadka Ilaah, imaatinka Bixiyaha, iyo dhisitaankii boqortooyada weligeed ah.” Manuscript Releases, mugga 16, 333–335.

“Xaqiiqada” ah in aragtii Webiga Ulay loo bixiyey maalmaha ugu dambeeya waxay waajib ka dhigaysaa in ardayga waxsii sheegidda uu dadaal u galo inuu garto waxa ay ka sii sheegtay dhacdooyinka lagu matalay aragtida. “Arrimaha” nebinnimo ee la xidhiidha aragtida Webiga Ulay waxaa “qaabeeyey” “Ruuxa Quduuska ah” “labadaba bixinta waxsii sheegidda iyo dhacdooyinka lagu sawirayba.” Wixii ku dhacayay nebi marka uu aragti helo, iyo sidoo kale dhacdooyinka waxsii sheegidda ee nebigu tilmaamayo, waa in la barto, iyadoo la og yahay in labaduba yihiin matalaad nebinnimo oo waxa maalmaha ugu dambeeya rumoobi doona. Tuduca hore wuxuu adkaynayaa in aynu garanno in Daanyeel ku jiray maxaabiistii “toddobada goor.”

Daanyeel wuxuu matalaa kuwa garanaya maxaabiisnimadooda dhammaadka saddexda maalmood iyo badhka ee Muujintii kow iyo tobnaad, kuwaas oo markaas Rabbiga ugu soo jeesta toobadkeen, oofiya tukashada Laawiyaantii lix iyo labaatanaad, ka sooca waxa qaaliga ah waxa xun, dabadeedna

Rabbigu oofiyo ballanqaadkiisii ahaa inuu soo ururiyo kuwa la kala firdhiyey, isaga oo isu muujinaya iyaga. “Shaygooda ugu weyn ee ay fiiro gaar ah u hayaan,” haddaba, waa “Ilaah sida loogu muujiyey Masiixa.”

“Xambaarsanaanta” riyadii Webiga Ulay, iyo sida ay uga qayb qaadato “qaab-dhismeedka” farriinta nebinnimada ee Masiixu “u qorsheeyey,” waa “xaqiiqada” ugu horraysa ee aynu si kooban u eegnay; tuducii la soo xigtayna wuxuu caddaynayaa in ujeeddadeenna ugu weyn ay tahay muujinta Ilaah, sida “Masiixa loogu muujiyey.” Cutubka siddeedaad ee Daanyeel, Masiixa looma soo bandhigin sida Ishacyaah u soo bandhigay, markii Ishacyaah sheegay in Masiixa “magiciisa loogu yeedhi doono Yaab leh, Taliye, Ilaaha xoogga badan, Aabbaha weligiis jira, Amiirka Nabadda.” Cutubka siddeedaad ee Daanyeel, Ilaah waxaa Masiixa dhexdiisa loogu muujiyey sidii Palmoni, oo macnaheedu yahay Kan Yaabka leh ee Tiriya, ama Tiriya Qarsoodiyada.

“Xaqiiqadaas” waxay dalbanaysaa in la baadho “macnaha” magaca “Palmoni” xambaarsan yahay, iyo sida magacaasu uga qayb qaato “qaab-dhismeedka” iyo “naqshadda” wax sii sheegidda. “Xaqiiqo” saddexaad oo ku jirta Daniel cutubka siddeedaad, oo ay tahay in la garto, ayaa ah in cutubkaas lagu soo bandhigay tiirka dhexe ee caqiidada dhaqdhaqaaqii Milleriyiinta. Jawharaddii ugu iftiinka badnayd ee Miller waxaa laga helay aayadda afar iyo tobnaad, waana inaynu doonno inaynu fahanno “macnaha” ay “xaqiiqadaasu” ku leedahay aragtida Webiga Ulay, taas oo haatan ku jirta geeddi-socodka rumoobiddeeda.

Riyadii Miller, markii naxashka la saaray miiska ku yaal bartamaha qolkiisa, waxa uu la iftiimay dhalaalka qorraxda; laakiin maalmaha ugu dambeeya naxashku wuu ka weyn yahay, oo waxa uu u ifayaa toban jeer ka sii dhalaal badan sidii uu u ifay markii ugu horraysay ee lagu saaray miiska Miller. Maxay tahay waxa ku saabsan aragtida Webiga Ulay, oo ay ku jirto tiirka dhexe ee dhaqdhaqaaqii Millerite-ka, taas oo iftiinka caqiidadaas ku kordhinaysa toban jeer maalmaha ugu dambeeya? Maxaa la muujiyey maalmaha ugu dambeeya oo aan la muujin wakhtigii dhammaadka ee 1798? Maxay yihiin “dhacdooyinka” ku jira aragtida Webiga Ulay, kuwaas oo Sister White ay tidhi “hadda waxay ku jiraan geeddi-socodkii rumoobidda?”

Haddii aynu si daacad ah isu geyno saddexdan xaqiiqo ee ugu horreeya (riyadii Ulay, Masiixa oo loo muujiyey sida Palmoni, iyo tiirka dhexe ee caqiidada), waa in aynu diyaar u noqonnaa in aynu aqbalno qodob fudud oo saamayn ku yeelan doona daraasaddeenna ku saabsan riyada Webiga Ulay. Xaqiiqooyinkaas isu tegay waxay ogeysiinayaan kuwa doonaya inay arkaan in farriintii la furfuray sannadkii 1798 ay ahayd farriin “waqti lagu sudhay.” Haddii aanay jiri lahayn qodobka waxsii-sheegidda wakhtiga ee nebinnimada, farriintii Miller ma jiri lahayn.

“Xaqiiqada” afraad ee khusaysa cutubkan waa in Milleriyiintu soo bandhigeen farriin ku dhisnayd wakhti nebiyadeed. Si loo adkeeyo xaqiiqadan, Ilaah waxaa lagu muujiyey Masiixa, aayadaha saddex iyo tobnaad iyo afar iyo tobnaad, sida Tiriya Cajiibka ah (Palmoni). Fikradda ah in riyadu ku koobnayd oo keliya aqoonsiga Oktoobar 22, 1844, inay tahay dhammaadka laba kun iyo saddex boqol oo maalmood ee aayadda afar iyo tobnaad, waa in biyo qabow lagu shubo muujinta Ilaah ee lagu muujiyey Masiixa sida Palmoni.

Falaqiinta Adventism-ku waxay si dadaal leh uga hawlgaleen inay duugaan muhiimadda su'aasha ku jirta aayadda saddex iyo tobnaad ee cutubka siddeedaad ee Daniel, si ay u soo saaraan dhadhanka ku jira saxankooda sheekooyinka khayaaliga ah, kaas oo ay go'aansadeen inuu kuwa aan wax baran ee dhegaha cuncunaya ka mashquuliyay inay dan ka yeeshaan runta la xidhiidha tiirka dhexe ee Adventism-ka.

Qorniinka, oo ka sarraysay dhammaan kuwa kale, ee ahayd saldhigga iyo tiirka dhexe ee iimaanka Advent-ka waxay ahayd bayaankan: "Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; dabadeedna meesha quduuska ah waa la nadiifin doonaa." [Daniel 8:14.] Kuwanu waxay ahaayeen erayo ay yaqaaneen dhammaan rumaystayaasha imanitaanka dhow ee Rabbiga. Afafka kumannaan ayaa waxsii-sheegiddan ku celceliyey iyadoo ah hal-ku-dhegga iimaankooda. Dhammaantood waxay dareemayeen in dhacdooyinka halkaas lagu sii sheegay ay ku xidhnaayeen filashooyinkooda ugu iftiinka badan iyo rajadooda ugu qaalisan. Waxaa la muujiyey in maalmahan nebiyadeed ay ku dhammaanayeen dayrtii 1844. Si la mid ah dunida Masiixiyiinta inteeda kale, Adventist-yaduna markaas waxay haysteen in dhulka, ama qayb ka mid ah, uu yahay meesha quduuska ah. Waxay garanayeen in nadiifinta meesha quduuska ahi ay tahay daahirinta dhulka ee dababka maalinta weyn ee ugu dambaysa, iyo in tani ay dhici doonto imaatinka labaad. Sidaas darteed waxaa laga soo gunaanaday in Masiixu uu dhulka ku soo noqon doono sannadka 1844.

"Laakiin wakhtigii la cayimay wuu dhaafay, Rabbiguna ma uu muuqan. Mu'iniintu waxay ogaayeen in Erayga Ilaah uusan marnaba fashilmi karin; sidaas darteed fasiraaddooda wax sii sheegidda waa inay khalad ahayd; laakiin xaggee buu qaladku yiillay? Qaar badan waxay si degdeg iyo ka fiirsasho la'aan ah u gooyeen guntinkii dhibaataada iyagoo dafira in 2300-ka maalmood ay ku dhammaadeen 1844. Sabab kale oo taas loo bixiyo ma jirin, marka laga reebo in Masiixu aanu iman wakhtigii ay filayeen. Waxay ku doodayeen in haddii maalmihii wax sii sheegiddu ay ku dhammaadeen 1844, Masiixu markaas soo noqon lahaa si uu meesha quduuska ah u nadiifiyo isaga oo dhulka ku daahirinaya dab; oo maadaama uusan iman, maalmuhu ma dhammaan karin."

"In la aqbaloo gunaanadkan waxay la mid ahayd in laga noqdo xisaabintii hore ee xilliyada nebiyadeed. 2300-ka maalmood waxaa la ogaaday inay bilaabmeen markii amarkii Artaxerxes ee dib-u-soo-celinta iyo dhismaha Yerusaleem uu dhaqan galay, dayrtii sannadka 457 B. C. Markii tan laga dhigtay barta bilowga, waxaa jiray is-waafaq buuxa oo ku saabsan ku-dhaqanka dhammaan dhacdooyinka lagu sii sheegay sharraxaadda muddadaas ee Daanyeel 9:25-27. Lixdan iyo sagaalka toddobaad, kuwaas oo ah 483-da ugu horreeya ee 2300-ka sannadood, waxay ahayd inay gaadhaan Masiixa, Kan La Subkay; baabtiiskii Masiixa iyo subkidii Ruuxa Quduuska ah ee A. D. 27-na si sax ah ayay u rumoobiyeen tilmaantaas. Bartamaha toddobaatanaadkii toddobaad, Masiixa waa in la gooyaa. Saddex sano iyo badh ka dib baabtiiskiisii, Masiix waa la iskutallaabtay, guggii A. D. 31. Toddobaatanka toddobaad, ama 490 sannadood, waxay si gaar ah ugu saabsanaayeen Yuhuudda. Markii muddadaasu dhammaatay, ummaddu waxay shaabadaysay diidmadeedii Masiixa iyada oo la silcinayo xertiisii, rasuulladiina waxay u jeesteen dadka aan Yuhuudda ahayn, A. D. 34. Markaa, maadaama 490-kii sannadood ee ugu horreeyey ee 2300-ku dhammaadeen, 1810 sannadood ayaa hadhay. Laga bilaabo A. D. 34, 1810 sannadood waxay gaadhayaan 1844. 'Markaas,'

malaa'igtii ayaa tidhi, 'meesha quduuska ah waa la nadiifin doonaa.' Dhammaan tilmaamihii hore ee nebiyaddu si aan shaki lahayn ayay u rumoobeen wakhtigii loo asteeyey. Xisaabintan, wax walba way caddaayeen oo is-waafaqsanaayeen, marka laga reebo inaan la arag in wax dhacdo ah oo u dhiganta nadiifinta meesha quduuska ah ay dhacday 1844. In la diido in maalmuhu ku dhammaadeen wakhtigaas waxay ahayd in arrinta oo dhan lagu rido jahawareer, lagana noqdo mawqifyo lagu adkeeyey rumoobitaanno nebiyadeed oo aan mugdi ku jirin.”

“Laakiin Ilaah baa dadkiisii ku hoggaamiyey dhaqdhaqaaqii weynaa ee Advent-ka; xooggiisa iyo ammaantiisuna way la socdeen hawshaas, oo isagu ma oggolaan lahayn in ay ku dhammaato gudcur iyo niyad-jab, si loogu canaanto kicitaan been ah oo xamaasad waalli ah. Isagu kama tegi lahayn hadalkiisa isaga oo ku lug leh shaki iyo hubanti-la'aan. In kastoo kuwo badan ay ka tageen xisaabtoodii hore ee muddooyinka nebiyadeed, oo ay diideen saxnaanta dhaqdhaqaaqa ku dhisnaa taas, haddana kuwo kale ma ay doonayn in ay ka noqdaan qodobbadii rumaysadka iyo waayo-aragnimada ee ay taageerayeen Qorniinnadu iyo maragga Ruuxa Ilaah. Waxay rumaysnaayeen in ay qaateen mabaadi' fasiraad oo sugan intii ay baranayeen waxsii sheegyada, iyo in ay waajib ku ahayd in ay si adag u haystaan runihii ay hore u heleen, ayna sii wadaan isla jidkaas cilmi-baadhistada Kitaabka Quduuska ah. Iyaga oo leh salaad daacad ah ayay dib u eegeen mowqifkoodii, oo waxay daraaseeyeen Qorniinka si ay u ogaadaan khaladkoodii. Maaddama ayan arki karin qalad ku jira xisaabtoodii muddooyinka nebiyadeed, waxaa loo horseeday in ay si dhow u baadhaan mawduuca meesha quduuska ah.”
The Great Controversy, 409, 410.

Waxaa walaal White noogu sheegay, isla tuducii lagu aqoonsaday aragtida Webiga Ulaay, in ay “jiraan baahi loo qabo daraasad aad uga dhow oo lagu sameeyo Erayga Ilaah.” Culimada fiqiga waxay soo bandhigi doonaan mawduuca “waqtiyada nebiyadeed” ee ku jira tuducii hore ee laga soo qaatay The Great Controversy, iyagoo u qaadanaya in “waqtiyada nebiyadeed” ee walaal White ay xaddidayso faalladeeda ay yihiin shanta waxsii-sheegid ee ku dhex matalan waxsii-sheegidda laba kun iyo saddex boqol oo sannadood. Ka dib oo dhan, ayay ku doodaan, afar ka mid ah waxsii-sheegiddaas si gaar ah ayaa loogu qaadaa tuducaas. Hase yeeshee, “daraasad aad uga dhow” oo lagu sameeyo mawduuca waxay caddaynaysaa in erayga “waqtiyada nebiyadeed,” oo jamaac ah, ee qoraallada walaal White uu si ka sii sax ah ugu jeedo labada waxsii-sheegid ee la doonayey in ay rumoobaan Oktoobar 22, 1844.

Waxa jira shan waxsii-sheegidood oo waqtiyeed oo gaar ah oo Jibriil u sheegay Daanyeel, kuwaas oo qayb ka ah laba kun iyo saddex boqol oo sannadood. Tan kowaad waxay tilmaamaysaa sagaal iyo afartan sannadood, markii “jidadka iyo derbiyadu lagu dhisi lahaa wakhtiyo dhib badan.” Tan labaad waxay ahayd baabtiiskii Masiixa ka dib afar boqol iyo siddeetan iyo saddex sannadood laga soo bilaabo barta bilowga ah ee 457 BC. Tan saddexaad waxay ahayd iskutallaabta lagu qodbayntiisii; tan afraadna waxay tilmaamaysay goorta injiilku u tegi lahaa Quruumaha dhammaadka afar boqol iyo sagaashan sannadood oo si gaar ah loogu gooni yeelay quruunta Yuhuudda; tan shanaadna, oo tan shanaad oo keliya ah, waxsii-sheegiddaas waqtiyeed waxay ku dhammaatay Oktoobar 22, 1844. Afartii waxsii-sheegidood ee waqtiyeed ee ka horraysay waxay dhammaadeen si weyn ka hor 1844. Haddaba, maxay dhab ahaan uga jeeddaa Sister White markay isticmaasho oraahda “xilliyo nebiyadeed” oo jamaac ah, kuwaas oo ahayd inay dhammaadaan

1844?

Iyadoo ka hadlaysa niyad-jabkii ugu horreeyey ee Milleriyiinta, waxay tilmaamaysaa jawaabta su'aashaas:

“Waxaan arkay dadka Ilaah oo faraxsan oo filasho ku jira, iyagoo sugaya Rabbigood. Laakiin Ilaah wuxuu qasdiyey inuu iyaga tijaabiyo. Gacantiisu waxay qarisay qalad ku jiray xisaabinta xilliyada nebinnimada. Kuwii sugayay Rabbigood ma ayan garan qaladkan, ragga ugu aqoonta badnaa ee wakhtigaas ka soo horjeedayna iyaguna way ku guuldarraysteen inay arkaan. Ilaah wuxuu qasdiyey in dadkiisu ay la kulmaan niyad-jab. Wakhtigii wuu dhammaaday, kuwii Badbaadiyahooda ku sugayay filasho farxad lehna way murugoodeen oo qalbi-jabeen, halka kuwii aan jeclayn muuqashada Ciise, balse fariinta cabsi awgeed u qaatayna, ay ku farxeen inuusan iman wakhtigii la filayay. Qirashadoodu ma ayan taaban qalbiga, mana ayan nadiifin nolosha. Gudbidda wakhtigu si wanaagsan ayaa loogu talagalay inay daaha ka qaaddo qalbiyadan oo kale. Iyagu waxay ahaayeen kuwii ugu horreeyey ee jeesta oo ku jeesjeesa kuwii murugaysnaa ee niyad-jabsanaa, kuwaas oo runtii jeclaa muuqashada Badbaadiyahooda. Waxaan arkay xigmadda Ilaah ee ku jirta tijaabinta dadkiisa iyo siintooda imtixaan baadhitaan ah si loo ogaado kuwa dib u guraya oo ka laabanaya saacadda tijaabada.”

“Ciise iyo ciidankii samooyinka oo dhanba waxay si naxariis iyo jacayl leh u eegeen kuwii rajada macaan ku sugayay inay arkaan Kan ay nafahoodu jeclaayeen. Malaa'igtu waxay ku dul heehaabayeen iyaga, si ay u xoojiyaan saacaddii imtixaankooda. Kuwii dayacay inay aqbalaan farriintii jannada waxaa looga tegey gudcur, oo cadhada Ilaahna way ku kululaatay iyaga, maxaa yeelay ma ay aqbalin iftiinkii uu samada uga soo diray. Kuwii aaminka ahaa ee niyad-jabay, kuwaas oo aan garan karin sababta Rabbigoodu u iman waayay, laguma tegin gudcur. Mar kale waxaa lagu hoggaamiyey Kitaabbadoodii si ay u baadhaan xilliyadii nebinnimada. Gacantii Rabbiga ayaa laga qaaday tirooyinkii, qaladkiina waa la sharxay. Waxay arkeen in xilliyadii nebinnimadu ay gaadheen 1844, iyo in isla caddayntii ay hore u soo bandhigeen si ay u muujiyaan in xilliyadii nebinnimadu ku xidhmeen 1843, ay caddaynaysay inay ku dhammaanayaan 1844.” *Early Writings*, 235–237.

“Wakhtiyada nebinnimada” waxay ahaayeen “wakhtiyada nebinnimada” ee “gaadhayay 1844,” kuwaas oo Milleriyiintu markii hore rumaysnaayeen inay gaadhayeen 1843. “Wakhtiyada nebinnimada” ee gaadhay 1844 waxay ahaayeen saddex wakhti oo nebinnimo ah, dhammaantoodna waxaa lagu muujiyey looxyada Xabaquuq. Mid ka mid ah saddexdaas wakhti si keliya ayuu u “taabanayaa” 1844, labad kalena waxay gaadhayaan Oktoobar 22, 1844. Kun iyo saddex boqol iyo shan iyo soddonkii maalmood waxay gaadheen isla maalintii ugu horraysay ee 1844, markii niyad-jabkii ugu horreeyey ee Milleriyiinta yimid, oo ay bilaabatay wakhtigii dib-u-dhaca ee labadaba Xabaquuq cutubka labaad, iyo masaalka tobanka bikradood ee Matayos shan iyo labaatanaad.

Laba kun iyo saddexda boqol oo maalmood ee Daanyeel cutubka siddeedaad, aayadda afar iyo tobnaad, waxay gaadheen Oktoobar 22, 1844, waxaana halkaas sidoo kale ku dhammaaday laba kun iyo shan boqol iyo labaatannadood ee “toddobada wakhti” ee ka dhanka ahaa boqortooyada koonfureed ee Yahuudah. Palmoni wuxuu isku soo bandhigayaa inuu yahay

Tirsiiyaha Yaabka leh ee aayadda saddex iyo tobnaad ee Daanyeel 8, “qaab-dhismeedka” iyo “naqshadda” nebinnimo ee uu markaas soo bandhigayna waxay ka koobnaayeen ugu yaraan toban waxsii sheegyo waqtiyeed oo isku xiran.

Waxaan bilaabi doonaa inaan sii tixgelinno runahan si ka sii ballaaran maqaalka xiga.

Masiixu wuxuu dunida siiyey cashar ay tahay in maskaxda iyo nafta lagu xardho. “Tanu waa nolosha weligeed ah,” ayuu yidhi, “inay ku gartaan adiga oo ah Ilaaha keliya oo runta ah, iyo Ciise Masiix oo aad soo dirtay.” Laakiin Shayddaanku wuxuu ka shaqeeyaa maskaxaha dadka, isagoo leh, Falkaas ama kan sameeya, oo waxaad ahaan doontaan sida ilaahyo. Isagoo adeegsanaya garnaqsi khiyaano leh ayuu Aadan iyo Xaawo ku hoggaamiyey inay ka shakiyaan ereyga Ilaah, oo meeshiisana ku beddelaan aragti u horseedday xadgudub iyo caasinimo. Maantana xeeladdiisa hadal-macaanka ahi waxay samaynaysaa wixii ay Ceeden ka samaysay. Markii Masiixu dunideenna yimid, wuxuu doortay kalluumaysato is-hoosaysiia inay noqdaan aasaaska kiniisaddiisa. Xertiisan wuxuu isku dayey inuu u sharraxo dabecadda boqortooyadiisa iyo hawshiisa. Laakiin fahamkoodii koobnaa ayaa xannibaad ku noqday. Waxay qaadanaayeen hadalladii culimmada iyo Farrisiinta, sidaas darteedna wax badan oo ay rumaysnaayeen run ma ahayn. In kastoo Masiixu waxyaalo badan u lahaa inuu iyaga ku yidhaahdo, haddana ma ay awoodin inay maqlaan wax badan oo ka mid ah wixii uu jeclaa inuu u gudbiyo.

“Masiixu wuxuu helaa kuwa diinta sheegta ee wakhtigan ku nool inay si buuxda uga dhergeen fikrado qalloocan, sidaas darteedna aanay maskaxdoodu meel ugu bannaanayn runta. Waxbarashada la bixiyo dhexdeeda, macallimiintu waxay ku daraan fikradaha qorayaasha gaalnimada u janjeedha. Sidaas ayay haramaha ugu dhex beereen maskaxda dhallinyarada. Waxay ku hadlaan fikrado aan habboonayn in loo soo bandhigo da’ yar ama da’ weyn toona, iyagoo marna aan ka fiirsan nooca iniin ah ee ay beerayaan, ama goosashada ay khasab ku noqon doonto inay urursadaan taas oo ka dhalan doonta.” Review and Herald, July 3, 1900.